

ฉันคือเอรีกับประสบการณ์ใหม่...ไกลเกินฝัน

ผู้แต่ง : ธนิดดา สว่างเดือน

สำนักพิมพ์ : ประพันธ์สาส์น

ปีที่พิมพ์ : พิมพ์ครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2555)

ผู้วิจารณ์ตั้งข้อสังเกตประการหนึ่งไว้ว่า ในปัจจุบันนี้หนังสือสารคดีชีวิตจริง ที่ได้รับความสนใจจากผู้อ่านเป็นอย่างมาก มักจะเกี่ยวข้องกับหัวข้อที่สำคัญอยู่สองประการ คือ “อาชีพโสเภณีและการติดคุก” ซึ่งก็สอดคล้องกับประสบการณ์ที่ได้จากการสอนหนังสือในชั้นเรียนของผู้วิจารณ์ที่พบว่า เมื่อใดที่นักศึกษาารู้สึกวังเวงหวาง หาวนอน ผู้วิจารณ์ในฐานะผู้รับผิดชอบชั้นเรียน ก็จะพยายามยกตัวอย่างเกี่ยวกับเนื้อหาของสองหัวข้อสำคัญนี้ขึ้นมาประกอบบทเรียน แล้วก็พบว่าสามารถดึงเอาความสนใจของนักศึกษาทั้งหมดในชั้นเรียน ให้กลับมาสูบทเรียนได้ใหม่อีกครั้งหนึ่งอย่างน่ามหัศจรรย์ จึงเป็นอันสรุปโดยอนุมานได้ในทันทีว่า วัยรุ่นทุกคนล้วนแล้วแต่อยากรู้ อยากเห็น และให้ความสนใจกับเรื่องเพศและอิสรภาพ

แต่การถ่ายทอดประสบการณ์ของผู้วิจารณ์ให้กับนักศึกษาในชั้นเรียน ก็เพียงแค่เป็นการบอกเล่าจากประสบการณ์จริงที่เคยได้เข้าศึกษาดูงานทางด้านการจัดการศึกษาของ “เรือนจำ” ประกอบกับความรู้ที่ได้รับมาจากการอ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องเท่านั้น อาทิเช่น “อิสรภาพบนเส้นบรรทัด ๑๓ นักโทษประหาร” ของ ผู้ต้องขังเรือนจำกลางบางขวาง (2555), “ถ้ารู้กรรมจะพระพุทธรูปเจ้า อาตมาคงไม่ติดคุก” ของ พระรักเกียรติ รักขิตะธัมโม (สุขธนะ) (2554ข) ซึ่งเล่มหลังนี้ ยังมีการบอกเล่าขยายความ (ถึงความพลาดพลั้ง จนยังผลให้อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข คือ นายรักเกียรติ สุขธนะ ต้องเข้าไปรับโทษทัณฑ์ในเรือนจำถึง 5 ปีเต็ม) ในหนังสืออีกเล่มที่ขยายความตามมา คือ “คนดีชอบแก้ไข คน(อะไร) ชอบแก้ตัว” (พระรักเกียรติ รักขิตะธัมโม (สุขธนะ), 2554ก), สอง) “กรรมจะเปลี่ยนทุกข์ เป็นสุขได้ ภาค๑ ชีวิตนักการเมือง” (พระรักเกียรติ รักขิตะธัมโม (สุขธนะ), 2555ข), สาม) “กรรมจะเปลี่ยนทุกข์เป็นสุขได้ ชีวิตนักโทษ” (พระรักเกียรติ รักขิตะธัมโม (สุขธนะ), 2555ก), และเล่มที่สี่) “กรรมจะเปลี่ยนทุกข์เป็นสุขได้ ชีวิตนักบวช” ซึ่งเล่มสุดท้ายนี้ ผู้วิจารณ์กำลังรอติดตามอ่านอยู่ เป็นต้น ในขณะที่ความรู้ที่เกี่ยวกับเรื่อง “โสเภณี” ผู้วิจารณ์ก็ได้นำมาจากหนังสือ อาทิเช่น “นางงามตุ๊กกระจก” ของ ศุภลีมาน นฤมล (2530) และ “โสเภณีเด็กหญิงในเขตเทศบาลเมืองนครพนม” ของ ปราศรัย ศิริปริชาพงษ์ (2542) เป็นต้น เท่านั้น

*อาจารย์ประจำสำนักวิชาพื้นฐาน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ จังหวัดชุมพร
E-mail : kpphaibo@kmitl.ac.th

ต่อมาในปี 2554 ผู้วิจารณ์ได้มีโอกาสซื้อหนังสือ “ฉันคือเอรี กับประสบการณ์ข้ามแดน” ของ ธนิตดา สว่างเดือน (2553) มาอ่าน ด้วยสาเหตุที่ตัดสินใจซื้อ ก็คือ ได้รับการประชาสัมพันธ์จากทางรายการหนึ่งของ สถานีวิทยุโทรทัศน์ว่า “เป็นเรื่องราวแห่งการบอกเล่าประวัติชีวิตของดีดหญิงโสเภณีนคนหนึ่ง” และผู้เขียนก็ยังได้รับรางวัล “หนังสือรางวัลชมเชยระดับดีเด่น รอบประกวดครั้งที่สอง ประจำปี พ.ศ. 2552” (The Best of Non-fiction) ประกอบกับเมื่อพบที่ร้านขายหนังสือชื่อดังแห่งหนึ่ง หนังสือนี้ก็ได้รับการติดป้ายไว้ว่า “หนังสือแนะนำ” จากนั้นเมื่อได้อ่านจนจบในคราวเดียวแล้ว ก็ไม่ผิดหวังจริงๆ กับเนื้อหาแห่งการถ่ายทอดประสบการณ์จริงที่ผู้วิจารณ์ได้รับ และต่อมา เมื่อหนังสือ “ฉันคือเอรี กับประสบการณ์ท่องเที่ยว” (ธนิตดา สว่างเดือน, 2554) ออกวางจำหน่าย ผู้วิจารณ์ ก็ไม่ต้องร้อใดๆ อีก ที่จะตัดสินใจซื้อหามาอ่าน เพราะกล่าวได้ว่า หนังสือทั้งสองเล่มนี้ ได้ถ่ายทอดประสบการณ์จริงเกี่ยวกับอาชีพโสเภณีและการติดคุกได้ในคราวเดียวกัน เป็นอันตรงกับความอยากรู้อยากเห็นและความสนใจของทั้งผู้วิจารณ์และของนักศึกษาที่ผู้วิจารณ์รับผิดชอบสอน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวก็จะได้นำไปใช้ในการดึงดูดความสนใจของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

สำหรับการวิจารณ์หนังสือในครั้งนี้ ผู้วิจารณ์ได้นำ “ฉันคือเอรี กับประสบการณ์ใหม่...ไกลเกินฝัน” ของธนิตดา สว่างเดือน (2555) อันเป็นเล่มล่าสุดของผู้เขียน มากล่าวแนะนำและวิจารณ์ไว้ ซึ่งก็เป็นที่แน่นอนว่า ผู้วิจารณ์ตัดสินใจซื้อหนังสือเล่มนี้ในทันที เมื่อได้พบเป็นครั้งแรกในร้านขายหนังสือ แค่นี้ก็คงจะเป็นหลักประกันได้แล้วว่า คุณภาพของหนังสือทั้งสองเล่มของผู้เขียนที่ผ่านมา (เอรี กับประสบการณ์ข้ามแดน และเอรี กับประสบการณ์ท่องเที่ยว) สามารถเป็นหลักประกันคุณภาพของหนังสือเล่มล่าสุดของผู้เขียนได้อย่างไร

ผู้วิจารณ์เห็นว่าคงจะไม่มีข้อความใดๆ ที่จะกล่าวสรุปผลงานชุดหนังสือ (Series) ทั้งสามเล่มของผู้เขียนได้ดีเท่ากับคำอธิบายที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้เองในนัยารองสุดท้ายของหนังสือเล่มล่าสุดที่ว่า “เพราะชีวิตของฉันก็มักได้พบเจอเรื่องราวที่พลิกผัน คาดไม่ถึงเหมือนกัน ตั้งแต่ฉันเริ่มผจญภัยขายบริการไปหลายประเทศ แล้วโชคชะตาก็มาเล่นตลกซ้ำเติม ทำให้ฉันต้องกลายเป็นนักโทษที่ปราศจากความผิด พ้อออกมาจากคุก อยากจะทำอาชีพสุจริตเหมือนคนอื่น ๆ เค้า ฉันก็ทำไม่ได้ไม่นาน ต้องกลับไปขายบริการอีก แล้วก็เลิกอาชีพขายบริการมาได้เพราะเจอผู้ชายที่รัก คิดว่าจะลงหลักปักฐานด้วย แต่สุดท้ายผู้ชายก็ทิ้งฉัน แล้วฉันก็ต้องกลับมาสิ้นสุดที่การขายบริการอยู่อย่างนั้นตลอด เป็นวงกลมวนเวียนจนคิดว่า ชีวิตนี้ไม่น่าจะไปทางไหนรอด แต่แล้ววันหนึ่งชีวิตก็มาพลิกผันเปลี่ยนไปจากหน้ามือเป็นหลังมือ เพียงเพราะฉันตัดสินใจเปิดเผยเรื่องราวชีวิตตัวเองออกมาเป็นตัวหนังสือเพื่อจะส่งประกวดชิงเงินรางวัลไปใช้หนี้ แล้วฉันก็บังเอิญได้รับรางวัลจริงๆ จนกลายเป็นนักเขียนที่มีคนรู้จัก...” (ธนิตดา สว่างเดือน, 2555, 222) ซึ่งทั้งหมดนี้ เป็นการกล่าวสรุปถึงเนื้อหาของผลงานชุดหนังสือของผู้เขียนไว้ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งผู้วิจารณ์ขอยกมากล่าวถึงไว้เป็นพื้นฐานให้กับผู้อ่านได้ทำความเข้าใจกับความต่างๆ ดังที่จะได้นำมากล่าวถึงต่อไป

“สารคดีชีวิตจริง” เล่มนี้ มีปริมาณความหนา 223 หน้า ประกอบไปด้วยเนื้อหา 14 บท คือ ไม่ต้องล้าง!, พงษ์นี้กูจะไปขายตัว, จับแบก, เสียชีวิต, 1 คนหัวหาย...3 คนเกือบตาย, โดมิก(ลุ่ม), ญี่ปุ่นกับความหลัง, สู้แดนประหาร, ป้าศรี, ปฏิบัติธรรม, ห้องเรียนบ้านปวน, 3 นาที กับศิลปินแห่งชาติ, ที่สุดของ “เอรี”, และ เยอรัมัน ลันลา ซึ่งทั้งหมดนี้ กล่าวได้ว่า แต่ละบทล้วนแล้วแต่มีคุณภาพของเนื้อหาโดยรวมทั้งสิ้น ดังมีประเด็นที่น่าสนใจที่ได้นำมากล่าวถึงไว้ อาทิเช่น เป็นงานที่ใช้ภาษาเขียนในการสื่อสารไปถึงผู้อ่านได้เป็นอย่างดี สามารถเข้าใจได้อย่างง่ายดาย เพราะว่าเป็น “ภาษาชาวบ้าน” ที่มีใช้ภาษาหนังสือโดยทั่วไป ที่จะต้องเน้น “ความเป็นวิชาการ” หรือความเป็นภาษาทางการ

ซึ่งในประการหลังนี้ ผู้อ่านส่วนหนึ่งมักจะเข้าใจไม่ถึงว่า ผู้เขียนต้องการสื่อสารสิ่งใด หรือหากเข้าใจก็ไม่สามารถทำความเข้าใจได้ทั้งหมด เพราะเหตุที่ว่าต้องติดกับ “กัณฑ์ก้าแพงด้านภาษาทางการ” หรือ “ภาษาหนังสือ” ดังกล่าวนั้น แต่ในทางตรงกันข้าม ผู้เขียนสามารถดำเนินโครงสร้างของเรื่องราวและเล่าบรรยายรายละเอียดของเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านได้มองเห็นภาพของฉากชีวิตแต่ละฉากและตัวละครหลักที่ปรากฏได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังสามารถจูงใจให้ผู้อ่านได้ติดตามอ่านในเนื้อหาแต่ละบทต่อไป จนจบเล่ม จนไม่อยากจะวางหนังสือลงก่อน เพราะอยากจรรู้ว่าเหตุการณ์ในลำดับถัดไปจะเป็นอย่างไร นอกจากนั้น สิ่งที่ยอดเยียมอีกประการหนึ่งตามแบบแผนแห่งการเขียนของผู้เขียน ก็คือ ในตอนท้ายของแต่ละบท จะมีการทิ้งท้ายไว้ด้วยแก่นของความคิดซึ่งในหลายๆ แห่งที่พบ มักจะเป็นประโยคที่เป็นคำคม อันมีลักษณะที่คล้ายๆ กับการแสดงของคณะตลก ก็คือ “การตบมุข” เพื่อให้ผู้รับสารได้เกิดความพึงพอใจ อันนำไปสู่ความประทับใจนั่นเอง

อีกประเด็นหนึ่งที่สมควรจะนำมากล่าวไว้ก็คือ ถือได้ว่าผู้เขียนเป็นผู้ที่มีความเสียสละต่อสังคมนี้ได้เช่นกัน อันเป็นเจตนาดีของผู้เขียน ที่ยอมที่จะได้รับความอับอาย เพราะผู้เขียนมีความกล้า คือ กล้าที่จะถ่ายทอดประสบการณ์ในทางลบของตนเอง ให้ผู้อื่นในสังคมได้รับทราบ เพื่อเป็นกรณีตัวอย่างแห่งการตักเตือน สำหรับการกระทำสิ่งที่ไม่ดีกับค่านิยมของคนส่วนใหญ่ในสังคม หรือกรณีของการขายบริการก็เป็นการขัดต่อกฎหมายของทั้งสังคมไทยและในต่างประเทศ ผู้เขียนจึงน่าจะอยู่ในฐานะของ “ครู” คนหนึ่งได้เช่นเดียวกัน

นอกเหนือไปจาก คุณค่าของการยอมเสียสละที่จะได้รับความอับอาย เพื่อบอกเล่าเรื่องราวให้สังคมรับทราบข้างต้นนี้ อันเป็นที่น่าสังเกตได้ว่าภาพหน้าปกของหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนตั้งใจที่จะลงภาพใบหน้าของตนเองไว้ที่หน้าปกอย่างชัดเจน ซึ่งผิดไปจากสองเล่มที่ผ่านมา คือ เป็นเพียงภาพเงามัวๆ ของหญิงที่เฝ้าอยู่บนพื้นน้ำ และภาพมัวๆ ด้านหลังของหญิงที่เดินจูงกระบือเดินทางเข้าคุก (ตามลำดับ) เท่านั้น ผู้วิจารณ์มองว่าสิ่งที่สวยงามที่สุดของหนังสือนี้ และแบบแผนแห่งการเขียนของผู้เขียน (แม้ว่าจะเป็นการสื่อสารด้วยภาษาเขียนที่เรียบง่าย) ก็คือ ผู้เขียนสามารถหยุดฉาก Erotic ไว้ได้ แม้ว่าจะมีการแฉกแฉกมากล่าวถึงฉากดังกล่าวนี้ แต่ก็มีได้ก้าวล่วงล้ำให้กลายเป็นหนังสือทางเพศไป ซึ่งหากเป็นดังเช่นอย่างหลังนี้ ก็จะทำลายคุณค่าแห่งงานเขียนของผู้เขียนลงไปทันที

อย่างไรก็ดี ประเด็นหนึ่งที่ผู้วิจารณ์รู้สึกสงสัยมากๆ ก็คือ ผู้เขียนสามารถจดจำเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี แม้ระยะเวลาจะล่วงเลยมานานแล้วก็ตาม ผู้เขียนจำได้แม้แต่คำพูดที่ตัวละครได้กล่าวโต้ตอบกันและกัน ซึ่งหากมีการบันทึกลงในสมุดบันทึกประจำวัน (Diary) ไว้ ก็ยังเป็นเรื่องที่น่าอัศจรรย์อยู่ว่า มีการบันทึกไว้แม้แต่ประโยคคำพูดอย่างนั้นหรือ ? หรือว่าทั้งหมดที่ปรากฏอยู่นี้ เป็นการเรียบเรียงขึ้นอย่างคร่าวๆ จากความทรงจำที่ฝังแน่นจนยากที่จะชำระล้างออกไปได้ของผู้เขียนเอง

ในอีกด้านหนึ่งของเหรียญเดียวกันนี้ แม้ว่างานเขียนชิ้นนี้จะน่าสนใจ มีข้อดีและคุณประโยชน์ในหลากหลายประการก็ตาม แต่ผู้วิจารณ์ก็ขอตั้งเป็นประเด็นข้อสังเกตบางประการ ดังจะได้กล่าวถึงต่อไปนี้ คือ

ผู้เขียนได้เปรียบเทียบชีวิตตนเองกับภาพยนตร์เรื่อง “ฟอร์เรสต์กัมป์” ดังข้อความที่ปรากฏอยู่ในหนังสือว่า “เหมือนกับหนังเรื่อง “ฟอร์เรสต์กัมป์” ที่โด่งดังและกวาดรางวัลออสการ์ไปได้หลายตัว ที่คนสร้างต้นคิดเรื่องบ้าๆ ที่มันเป็นไปได้ไม่ได้ให้มาเกิดกับตัวกัมป์ ไม่ว่าจะกำหนดบทบาทให้กัมป์ได้บังเอิญไปพบกับบุคคลที่มีชื่อเสียงโด่งดังมากมาย หรือแม้แต่ได้ไปพบประธานาธิบดี ตลอดจนกลายเป็นเศรษฐีดังเพียงชั่วข้ามคืน หรือจู่ๆ กัมป์ก็กลายเป็นนักวิ่งเพื่อสันติภาพจนโด่งดังไปตั้งหลายประเทศ โดยที่กัมป์ไม่ได้ตั้งใจจะกำหนดกฎเกณฑ์โชคชะตาหรือชีวิต

ของตัวเองสักนิด แต่ทุกอย่างเกิดขึ้นเพราะชีวิตมันพัดพาไปกับจุดนั้นจุดนี้เอง...” (ธันดา สว่างเดือน, 2555, 221-222) ซึ่งผู้วิจารณ์ก็เห็นด้วยเพียงแค่ครั้งหนึ่งเท่านั้น ด้วยเหตุผลที่ว่าชีวิตของมนุษย์นั้น มิได้อยู่ในมือของโชคชะตาหรือเทวีแห่งโชคชะตา (Fortune deva) เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่อีกครึ่งหนึ่งกลับอยู่ในมือของเจ้าตัวที่จะบริหารจัดการความเป็นไปต่างๆ ด้วยตัวของตัวเอง ซึ่งไกลไปกว่านั้น หากเป็นไปตามแนวคิดของนักวิชาการกลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) ด้วยแล้ว กล่าวได้ว่า ทั้งหมดล้วนแล้วแต่อยู่ในมือของมนุษย์ทั้งสิ้น

ในทำนองเดียวกันกับการอุปมาข้างต้นนี้ ผู้วิจารณ์กลับมองว่า เนื้อหาสาระที่ปรากฏอยู่ในหนังสือนี้ กลับมีบางบทที่ล่อแหลมต่อเยาวชน ซึ่งผู้วิจารณ์หมายถึง “การเรียนรู้อันไร้” ของกลุ่มเยาวชน และอาจจะหมายรวมไปถึงการเรียนรู้อันไร้ของสังคมด้วยก็ได้ ซึ่งหากเป็นกลุ่มที่ยังไม่มีความสมบูรณ์ทางด้านการศึกษาที่ถูกต้องและเหมาะสมแล้ว (Maturity) ก็อาจจะติดกับ กับดักที่มีอยู่ อาทิเช่น มีการกล่าวถึงการใช้จ่ายและชื่อของยา xxx ไร้อย่างชัดเจนของตัวละครหลัก และเนื้อหาหลักของเรื่องก็เป็นการนำเสนอประสบการณ์การใช้ชีวิตของตัวละครหลักนี้ ซึ่งผู้วิจารณ์มองว่า หากเยาวชน หรือกลุ่มคนที่อยู่ในสถานะที่ไม่ Maturity ได้อ่านแล้ว ก็จะต้องมีผู้ที่คอยให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดถึงแนวทางที่ถูกที่ควร ที่ถูกต้องและเหมาะสมด้วย มิฉะนั้นหากมองในแง่ร้ายแล้ว สิ่งนี้อาจจะเป็นการ “ชี้โพรงให้กระรอก” ก็ได้

ดังนั้น การมี กบว. หนังสือ หรือการกำหนด Rate ผู้อ่านของหนังสือ เจกเช่นเดียวกันกับกรณีของรายการทางวิทยุโทรทัศน์ที่แพร่ภาพออกอากาศ ก็น่าจะเป็นการตัดไฟเสียแต่ต้นลม อันเป็นการกำหนดไปเลยว่า หนังสือนี้เหมาะสำหรับผู้อ่านที่มีอายุ 15+ หรือ 18+ หรือเหมาะสมสำหรับทุกคนในครอบครัว ซึ่งผู้วิจารณ์มองว่ากรณีของหนังสือนี้น่าจะเหมาะสมกับผู้อ่านที่มีอายุ 20+ แต่สิ่งนี้ก็เพียงแค่ความคิดเห็นของผู้วิจารณ์แต่ฝ่ายเดียว ก็คงจะต้องมีการอภิปรายหรือการระดมสมองกันตามมา ว่าจุดที่เหมาะสม ควรอยู่ที่ไหนและอย่างไร

ประเด็นที่กำลังอภิปรายอยู่นี้ คงอุปมาได้ดังกรณีของละครเรื่อง “ดอกส้มสีทอง” (ภาคต่อมาจาก มงกฏดอกส้ม) ที่เคยแพร่ภาพออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ที่เกิดกระแสการต่อต้านพฤติกรรมของตัวละครหลักของเรื่องที่มีชื่อว่า “เรยา” ซึ่งกลุ่มผู้ที่ไม่เห็นด้วย ก็เกรงไปว่าเยาวชน “จะเอาเยี่ยงอย่าง เรยา” ซึ่งผู้วิจารณ์มองว่า หากเรา “ดูหนัง ดูละคร แล้วย้อนดูตัว” โดยการนำเอากรณีแห่งความผิดพลาดจากภาพยนตร์ ละครทีวี หรือแม้แต่ของบุคคลก็ตาม มาเป็นบทเรียนเตือนใจหรือบทเรียนสอนใจ มิให้หลงทางกระทำสิ่งที่ไม่ดีพลาดลงไปได้ ก็กลับจะเป็นสิ่งที่ดี แต่บนเส้นทางดังกล่าวนี้ ก็จะต้องมีบุคคลต่างๆ ที่จะต้องสามารถให้คำปรึกษาที่ถูกต้องเหมาะสมได้ด้วย และหากเป็นกรณีของเยาวชนแล้ว สถาบันครอบครัวที่จะเป็นคำตอบดังกล่าวนี้ ก็คือ บิดาและมารดานั่นเอง

อย่างไรก็ดี ผู้วิจารณ์ได้พบว่า ผู้เขียนก็พยายามที่จะเตือนไม่ให้ผู้อ่านได้หลงเดินตามเธอไป ดังเช่นในกรณีของการก้าวเข้าสู่อาชีพขายบริการ แต่กลับไม่พบในกรณีของ อาทิเช่น การใช้จ่าย xxx การสูบบุหรี่ การดื่มเหล้า หรือการทำศัลยกรรม เป็นต้น ซึ่งโดยเฉพาะสำหรับในกรณีหลังนี้ ยังไม่มีหลักฐานทางวิชาการใดๆ ที่สนับสนุนให้บุคคลโดยทั่วไปในสังคมได้เกิดค่านิยมของการไปทำศัลยกรรมตกแต่งกัน จึงเป็นประเด็นที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง เพราะในปัจจุบันนี้ นอกจากกรณีปัญหาการติดยาเสพติดแล้ว ยังมีกรณีการเสพติดศัลยกรรม ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่น่าจะมีในสังคมนี้ เกิดขึ้นแล้วด้วย

ประเด็นต่อมา ก็คือ เนื่องจากหนังสือนี้จัดอยู่ในประเภท “สารคดีชีวิตจริง” ดังนั้น จึงเป็นธรรมดาที่อาจจะมีคำไม่สุภาพ เช่น ไข่ อี... ปรากฏอยู่ ดังนั้น สิ่งที่น่าเป็นห่วงก็คือ พฤติกรรมเลียนแบบของผู้อ่านที่เป็นเยาวชน และ

ก็เป็นข้อเสนอแนะเช่นเดิมที่จะต้องมีผู้ปกครองคอยให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด แต่ปัญหาก็น่าจะอยู่ที่ว่า “จะมีการกระทำดังกล่าวหรือไม่” ก็เท่านั้น

อย่างไรก็ดี มีประเด็นหนึ่งที่ผู้วิจารณ์ไม่ขอล่าวชื่นชมและไม่ขอล่าววิพากษ์วิจารณ์ใดๆ กับเนื้อหานี้ไว้ แต่ก็จะนำมาเสนอไว้ ณ ที่นี้ และขอความอนุเคราะห์ให้ท่านผู้อ่านบทวิจารณ์นี้ ได้เป็นผู้ตัดสินใจพิจารณาด้วยตนเอง ก็คือ ประเด็นเกี่ยวกับพิธีกรรมทางศาสนา ดังเช่นที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ในตอนหนึ่งความว่า “...ฉันอยากหันไปถามทุกคนที่นั่งตรงนั้นจึงเลยว่ามีใครรู้และเข้าใจความหมายของบทสวดแต่ละบทแต่ละตอนบ้างมั๊ย แต่ก็ไม่กล้าที่จะทำอย่างนั้น เพราะเดี๋ยวจะเข้าข่ายลบหลู่คูหามีนศาสนา ซึ่งจริงๆ แล้วฉันไม่ได้มีเจตนาอย่างนั้น ฉันแค่เพียงอยากผู้จริงๆ ว่าสิ่งที่ท่องออกไปกว่าชั่วโมงนั้นมันมีความหมายว่าอะไรบ้าง ฉันรู้สึกอึดอัดจริงๆ ที่ไม่รู้ว่าจะตัวเองกำลังนั่งท่องอะไรออกไปตั้งนานสองนาน...” (ธันดดา สว่างเดือน, 2555, 166) และอีกตอนหนึ่งที่กล่าวไว้ว่า “...พวกเค้าช่างสงบกันดีจังเลยนะ ฉันนั่งชื่นชมกับภาพความสงบของทุกคนได้ไม่นาน ก็เริ่มมีความรู้สึกว้า บ้าแดงกำลังนั่งเอนตัวไปทางซ้าย ซ้ายๆ ตอนแรกฉันคิดว่าบ้าแดงอาจจะกำลังสงบมากจนพบธรรม ทะลุออกมิติอื่นไปแล้ว ต่อมาบ้าแดงก็เอนมาทางขวาซ้าๆ อีก แล้วบ้าแดงก็นั่งทรวดตัวคอคอกหักล้มไปข้างหน้าอย่างจัง อ้อ...ที่แท้ก็เป็นการสัปหงกนี่เอง บ้าแดงคงจะเหนื่อยจากการทำครัวทำความสะอาดบริเวณสถานที่ทั้งวัน ก็เลยเกิดความง่วง นำสงสารบ้าแดงจึงที่ต้องมานั่งทรมาณตัวเองอยู่อย่างนี้ ในเวลาต่อมาฉันก็เริ่มเห็นพระเณรบางรูปกำลังโยกซ้ายโยกขวา มีอาการเดียวกับกับบ้าแดง บางรูปสัปหงกหัวคะมำที่มพื้นลงไปอย่างแรง บางรูปก็นั่งเอนตัวไปข้างหนึ่งแบบไม่สมดุล บางรูปก็เอนตัวลงไปขนานกับพื้นจนแทบจะเรียกได้ว่าเป็นการนอนตะแคงเลยเชียวล่ะ...ฉันทั้งแปลกใจและซาอยู่ในใจคนเดียวว่า เมื่อพวกเราทุกคนต่างก็ง่วง แล้วทำไมไม่ไปชวนกันไปเข้านอนให้สิ้นเรื่อง จะมานั่งทรมาณสังขารกันทำไมหนอ...นี่ถ้าฉันหลับตาก็คงไม่ได้เห็นภาพจริงเหล่านี้ ฉะนั้นการเป็นผู้สังเกตการณ์ถือเป็นงานหนักของฉัน ที่ควรจะปฏิบัติทุกที่ ทุกหนทุกแห่ง” (ธันดดา สว่างเดือน, 2555, 167) ทั้งหมดนี้ ผู้วิจารณ์จึงเห็นว่า ผู้เขียนสามารถทำหน้าที่เป็นนักเขียนที่ดี มีคุณค่า และมีคุณภาพได้อย่างแน่นอน ดังนั้น จึงโปรดอย่าหยุดยั้งที่จะทำหน้าที่ (อาชีพ) นี้ต่อไปเรื่อยๆ

ในการวิเคราะห์ที่ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจารณ์มองว่า พื้นที่เขียนทางการตลาดแห่งการเป็นนักเขียนของ ธันดดา สว่างเดือน ซึ่งเธอทำได้เป็นอย่างดีเยี่ยมมาแล้ว อยู่ที่ขอบข่ายเนื้อหาสาระของอาชีพขายบริการและนักโทษในเรือนจำ ซึ่งอยู่ในความสนใจของกลุ่มผู้อ่านจำนวนมาก และผู้เขียนก็มีทรัพยากรข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวนี้อย่างมากมาย ดังเช่นที่ อาจันต์ ปัญจพรรค์ (ศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ ปี พ.ศ. 2534) (อ้างถึงใน ธันดดา สว่างเดือน, 2555, หน้าปกหลัง) ได้กล่าวไว้ว่า “ชีวิตที่ต้องเหลวแหลกของหญิง เป็นวัตถุุดิบในการเขียนวรรณกรรมที่มีค่า” แต่หากด้วยพื้นที่เขียนเช่นนี้ ก็ถือว่างานเขียนเล่มที่หนึ่ง (เอรี กับประสบการณ์ข้ามแดน) และเล่มที่สอง (เอรี กับประสบการณ์ท้องคุ๊ก) ทำได้ดีกว่าเล่มล่าสุดที่ผู้วิจารณ์กำลังกล่าวถึงอยู่นี้ (ซึ่งมิได้แปลว่าเล่มที่สามนี้ ไม่ดีแต่ประการใด) ลักษณะเช่นนี้ คงเป็นคล้ายดัง “อาถรรพณ์” ของการออกอัลบั้มเพลงชุดที่สอง ของศิลปินนักร้องชื่อดัง ที่หากทำชุดแรกได้เป็นอย่างดี อยู่ในความสนใจของกลุ่มเป้าหมายผู้ฟังอย่างกลมกลืนทะลุทะลวง พอมาถึงอัลบั้มชุดที่สอง ก็จะต้องทำให้ดีกว่า แต่หากผลงานออกมาแล้ววลง ก็จะเข้าตามทำนองอาถรรพณ์เช่นว่านี้ แต่อย่างไรก็ดี สิ่งที่กำลังกล่าวถึงอยู่นี้ ก็เป็นเพียงความเห็นของผู้วิจารณ์ ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ติดตามอ่านหนังสือของเธอ เพียงแค่ความเห็นเดียวเท่านั้น

ผู้วิจารณ์มีข้อเสนอแนะว่า ด้วยคุณภาพแห่งงานเขียนของผู้เขียน เธอสามารถจะก้าวเข้ามาอยู่ในตำแหน่งทางการตลาดที่ “รงค์ วงษ์สวรรค์” เคยยืนอยู่ อาทิเช่น ใน “หอมดอกประดวน” (รงค์ วงษ์สวรรค์, 2551) ที่ได้รับ

ความนิยมอย่างมากมาแล้ว แต่สิ่งที่ผู้เขียนสามารถทำได้โดยพรสวรรค์ที่สวยงาม ก็คือ สามารถหยุดจาก Erotic เอาไว้ได้ แม้ว่าจะต้องกล่าวถึงมันก็ตาม ดังนั้น ด้วยเหตุเช่นนี้ หากเล่มต่อไปของผู้เขียน จะนำเอารายละเอียดของแต่ละกรณี แต่ละเหตุการณ์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการขายบริการหรือประสบการณ์การติดคุก มาเขียนขยายความเพิ่มเติมเป็นตอนๆ (ตอนละแห่งหรือตอนละกรณี) แห่ง/กรณีละเล่ม ก็น่าที่จะได้รับความนิยม เพราะผู้วิจารณ์ก็ยังรู้สึกว่ายังมีคำถามข้อข้องใจอีกมากมายที่ผู้เขียนยังไม่ได้เล่าไว้ในหนังสือเล่มที่ตีพิมพ์ออกมาแล้ว หรือไกลไปกว่านั้น หากจะนำเอาประสบการณ์ของคนอื่นๆ ในกลุ่มนี้ ที่ผู้เขียนรู้จักเป็นอย่างดีมาเขียนก็เป็นเรื่องที่น่าจะกระทำได้ ซึ่งอย่างน้อยก็มีผู้วิจารณ์คนหนึ่ง ที่จะคอยติดตามอ่านผลงานของเธอในเล่มต่อไป

ถึงตอนนี้ หากผู้อ่านบทวิจารณ์นี้ ยังคงลังเลใจที่จะหาหนังสือของนักเขียนท่านนี้มาอ่าน ผู้วิจารณ์ก็ขอกล่าวสนับสนุนไว้ ณ ที่นี้ว่า เมื่อท่านได้อ่านหนังสือเหล่านี้แล้ว จะทำให้เกิดกำลังใจในการดำรงชีวิตในสังคมทุนนิยมที่รัดรีงตัวของท่านและบุคคลรอบข้างคนอื่นๆ อยู่ได้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- ธนิดดา สว่างเดือน. (2553). **ฉันคือเอรี กับประสบการณ์ข้ามแดน**. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: ประพันธ์สาส์น.
 _____.(2554). **ฉันคือเอรี กับประสบการณ์ท่องเที่ยว**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ประพันธ์สาส์น.
 _____.(2555). **ฉันคือเอรี กับประสบการณ์ใหม่...ไกลเกินฝัน**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ประพันธ์สาส์น.
- ปราศรัย ศิริปริชาพงษ์. (2542). **โสเภณีเด็กหญิงในเขตเทศบาลเมืองนครพนม**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ผู้ต้องขังเรือนจำกลางบางขวาง. (2555). **อิสรภาพบนเส้นบรรทัด ๑๓ นักโทษประหาร**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สารคดี.
- พระรักเกียรติ ชักขิตะธัมโม (สุขธนะ). (2554ก). **คนดีชอบแก้ไข คน(อะไร) ชอบแก้ตัว**. กรุงเทพฯ: เอแอนดีดี บู้คส์.
 _____.(2554ข). **ถ้ารู้ธรรมะพระพุทธเจ้า อาตมาคงไม่ติดคุก**. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: อมรินทร์ธรรมะ.
 _____.(2555ก). **ธรรมะเปลี่ยนทุกข์เป็นสุขได้ "ชีวิตนักโทษ"**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มูทิตาธรรม.
 _____.(2555ข). **ธรรมะเปลี่ยนทุกข์เป็นสุขได้ ภาค๑ ชีวิตนักการเมือง**. กรุงเทพฯ: วังพญานาค.
- รงค์ วงษ์สวรรค์. (2551). **หอมดอกประดวน**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: แพรวสำนักพิมพ์.
- ศุลีมาน นฤมล. (2530). **กระบวนการกลายเป็นหมอนวด: กรณีศึกษาหญิงบริการในสถานบริการอาบ อบ นวด**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.